

**Uunga siunnersuut: Ilinniartut ineqarfii pillugit Namminersorlutik Oqartussat
inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq**

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut
Naalakkersuisoq)

Pillugu

**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappasaanneerreqarnerani tunniunneqartoq

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliap
suliaqarnermi kingullermi makkuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokratit

Inatsisartunut ilaasortaq Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit (sinniisoq)

UKA2019-imi ulloq 26. september 2019 siunnersuutip siullermeerlugu oqallisigineqarnerata
kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsisissamik siunnersuut ataatsimut imaqarpoq. Ilinniartut
inissiaanni inissaqannginnertik pissutigalugu ilinniartut uniinnartartut imaluunniit
aallartingitsoortartut ikilisarniarlugit ilinniartullu inissiaat pioreersut pitsaanerpaamik
atorluarneqarnissaat siunnersuutip siunertaraa. Attartornermut akiliutissamik ileqqussamik
aalajangersaasarnermik aammalu atuineq tunngavigalugu akiliuteqartarnissamik
atuutitsilersinnaaneq suliniutitut nutaatut taaneqassapput. Tamatuma saniatigut qinnuteqartup
inissamik pisariaqartitsineranik naliliineq pillugu piumasaqaatit sukaterneqassapput.

2. Tusarniaanermi akissutit

Inatsisissatut siunnersuummut ilanngullugit tusarniaanermi akissutit nassiunneqarput, tamatumani inatsisartut siulittaasoqarfiata ilusiliinissamat piumasaqaataa malinneqarpoq. Siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini allassimavoq siunnersuut piffissami 5. april - 10. maj 2019 tusarniutigineqarsimasoq. Tusarniaanermi akissutinik takkussimasunik tatiginartumik peqqissaartumillu misissuisimanera pillugu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik Ataatsimiititaliap nersorusuppa.

3. Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu apeqqutit arlallit pillugit Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq akissuteqaqqullugu Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarsimavoq. Ataatsimiititaliap apeqqutai Naalakkersuisullu akissutai assilillugit isumaliutissiisummut **ilanngussatut 1 aamma 2-tut** tunniunneqarput.

4. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliap aallarniutigalugu tikkuassavaa, ilinniartunut inissiat pioreersut atorluarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa tapersorsoramiuk. Tamatuma pissutigaa piginnaasaqarnerulerlutik ilinniagaqarsimasut amerlanerulersinnaaneri aamma ilinniarlutik naammassinnittut procentiata annerulernissaa. Tamatumunnga peqatigitillugu aamma erseqqippoq, ilinniartunut inissiaasa atorluarneqarnissaat kisimiissinnaanngimmat – ilinniartut inigisaannik pioreersunik annerusumik attartortitsiniarneq suli atuuttariaqarpoq. “*Ilinniartut inaat pillugit immikkoortumut pilersaarummi 2019*”-imi allassimavoq ukiut tulliuttut 10-t iluanni siniffinnut inissanik 1.100-nik pisariaqartitsineq nalilerneqarsimasoq. Maannakkorpiaq pisariaqartitsineq annertoorujussuusoq erseqqippoq, taamaasilluni ukiumi 2017-imi Nunatta karsianut 14. mio. kr. aammalu 2018-imi ilinniartunut inissanik attartorneq 13,5 mio. kr. naleqarsimasoq. Nunami ilinniakkatigut qaffassaanermi ilinniartunut inissaaleqineq ajornartorsiutip qiterigaa ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaammat malittarisaaat pingaarnersuineranut tunngaviusut inatsisigit aalajangersarneqarnissaat ilinniartullu inissaasa pioreersut atorluarneqarnissaat pissusissamisuusaaq.

Ilinniartut inaat pillugit inatsisissap piareersarneqareerneranut atatillugu isumasioqatigiisitsisoqarsimavoq attuumassuteqartut peqataatillugit, Ili Ili – Ilinniartut kattuffiat – ilinniartut inaanni ataatsimiinnerup saniatigut, tassani ilaatigut ilinniartut inaannik ingerlatsiviit tamarmik peqataaffigisaanni. Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqannginnerani soqutigisalinnik peqataatitsineq ataatsimiititaliap pitsaalluinnartutut isigaa – tamanna ukiuni arlalinni ataatsimiititaliap inassutigisimavaa. Naalakkersuisut taamatut sulinerminni peqataatitsisimanerat ataatsimiititaliap nersorusuppa.

4.1 Ilinniartut inaannik agguataarineq

Siunnersuummi § 19, imm. 1 malillugu, ilinniarniarluni qinnuteqartoq katissimasanilu/inooqatinilu aamma/imaluunniit meeqqat 18-it inorlugit ukiullit peqatigalugit, siunissami pisinnaatitaavoq, inoqutigiit amerlassusaat eqqarsaatigineqassasoq kaammattuutaavoq. Ilinniarniarluni qinnuteqartumut ilinniarnierup aallartinnginnerani ilaqutaqalersimasumut akornutaasinnaasut ilaasa tassuuna peerneqarsinnaaneraniq piumasagaat ataatsimiititaliap ajunngitsutut isigaa.

Pineqartup inissamik pisariaqartitsinera allanngunngippat ilinniartumut inissiaq piffissap ilinniagaqarfiusup tamarmiusup nalaani atugassiissutigineqartarnera ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut maluginiarpaa, (takuuk siunnersuutip § 2). Tamatuma ilinniagaqartup ilinniarnernut iluaqutaanissaa taamaasillunilu ilinniagaqartoq eqqissilluni ilinniarsinnaanera ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut taama iliornikkut allaffissornerup annikillisinneqarnissaa ataatsimiititaliap neriuutigaa.

Siunnersuummi § 5-imi allassimavoq:

§ 5. Ilinniagaqartoq illoqarfimmi ilinniagaqarfimmini allamik inimik atugassaqaartitaasoq, imaluunniit aapparisaq imaluunniit inooqatigisaq suliffimminut atatillugu ineqartinneqarpat, pisinnaatitaanngilaq ilinniartutut inissamik atugassinneqarnissamut, imaluunniit atugarisaminik tigungminniinnarnissamik. Tamanna aamma atuuppoq sulisitsisoq sungiusaammik suliffeqarnermut atatillugu inissaqartitsippat ilinniagaqartumut, imaluunniit ilinniagaqartup ineqartinneqarnissamik pisariaqartitsinera nammineq pisariaqartitanik aallaaveqarpat.

Ilinniartut ineqartinneqarnissamik pisariaqartitsinerat pillugu aalajangersagaq taanna sakkortusisamik naliliineruvoq. Oqaaseqaatini nalinginnaasuni Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaat, ilinniartut ineqarfiinik amigaateqarnek tamatumani eqqarsaatigineqartariaqartoq. Peqatigisaanillu nammineq inigisap attartortinneratigut aningaasarsiutigaluni ilinniartut najugaqarfii najugaqarnikkut iluanaarniarloqarsinnaaneraniq aalajangersagaq taanna pinngitsoortitsisinnaasutut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq. Pingaarnersuineq tamanna aalajangersakkamut oqaaseqaatini § 5-imi taamatuttaaq Naalakkersuisut paasinninneraat:

”§ 5-imit

Aalajangersagaq nutaajuvoq nutaatullu aalajangersarlugu ilinniarnermut atatillugu illusimaffissamik piviusumik pisariaqartitsisoqartoq.

Taamaalilluni illoqarfimmi ilinniarfeqarfiusumi inissiamut inissaqaraanni ilinniartut ineqarfianni inissiamut naatsorsuutigineqarsinnaanani. Aalajangersakkap assersuutigalugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq ilinniartut ineqarfianni inissiami najugaqartoq peqatigisaanillu

assersuutigalugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartup allamut attartortitaanik illoqarfimmi ilinniarfeqarfiusumi inissiamik piginnittuulluni. Pisuni taamatut ittuni illusimaffissamik pisariaqartitsineq ilinniartup nammineq pissusiatut naatsorsuutigineqassaaq.

Taamaaqataanik atuutissaaq atorfininnermi pissutsit tunngavigalugit ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq, tassunga ilanngullugu lærlingini pissutsit, illoqarfimmi ilinniarfeqarfiusumi inissiamik atugassaqartinneqarluni.”

§ 5-p sunniutissaa qulaajarniarlugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisut aperai imatut:

”4. Ilinniartup ilinniarneq aallartitsinnagu inigisani piffissami aalajangersimasumi attartugassanngortissimappagu taamaattumillu ilinniarnermi nalaani ini oqartussaaffiginagu, inissiamik atugassaqartitaasutut isigineqarsinnaava?”

Naalakkersuisut imatut akipput:

”Akissut:

Pisumi eqqarsaatigineqartumi ineqartinneqarnissamut pisariaqartitsivittoqanngilaq, ilinniagaqarniarluni qinnuteqarsimasup nammineerluni periarfissat atorsinnaasut aallaavigalugit inissaqartinneqarnissaminut pisariaqartitsinngimmat. Uani pineqartumi naliliinertut oqaatigineqassanngilaq, pineqartoq inissaqartinneqarnersoq. Aalajangiisuusorli tassaavoq, inissaqartinneqarnissamut pisariaqartitsinermi ilinniagaqarniarlup nammineq atugai, tak. § 5-imi nassuiaatigineqartumi, oqaaseqatigiinni naggammi kingullermi, oqaaseqaat kingulleq. Aamma ilanngullugu, pineqartoq illoqarfimmi ilinniarfigisami nammineq ineqarsimappat, attartortinneqartumi, imaassinnaavoq, pineqartoq illoqarfimmi nammineq najugaqartoq taamaalillunilu, pineqartoq avataaneersuunani, § 1 malillugu, taamaattumillu pineqartoq ilinniartut inaanni inissaqartinneqarnissamut pisinnaatitaanngilluinnartuusooq.”

Ilinniartut inaannik najugaqarsinnaanermut malittarisassartaata sakkortusarneqarneranut Naalakkersuisut tunngavilersuutaat ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguaa.

Siunnersuummi §1, imm. 1, allassimavoq, Ilinniartut ineqarfiini agguassinerme illoqarfiup ilinniagaqarfiusussap avataanersuut kisimik pingaernerutinneqassasut. Siunnersuummi § 1, imm. 3 malillugu pisunili immikkut ittuni ilinniartunut avataaniit aggersuunngitsunut piffissami killilikkami ineqartitsisoqarsinnaavoq.

Nalinginnaasumik oqaaseqaatini allassimavoq tamatuma pingaarnersiunerup tunuliaqutaa:

”Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat ilinniartunut ineqarfiisa akornanni suliassat agguarneri Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu nalinginnaasumik suliassat agguarnerimut naapertuuppoq, taanna naapertorlugu nuna tamakkerlugu ilinniartuni soqutigisat Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqarlutik, kommunillu nammineq iliniartuutiminnik salliutitsillutik. Tullerriiaarinermik malittarisassat pingaartumik illoqarfinni ilinniarfeqarfiusuni ilinniartut ineqarfiini inissianik amigaateqarnermut atatillugit isigineqassapput. Tassunga ilanngutissaaq illoqarfimmi iliniarnerup naammasineqarnissaa siunertaralugu illoqarfimmi ilinniarfeqarfiusumi allami inissiamik qulakkeerinninniarluni ilaqutaqarani attaveqarfeqarnaniluunniit iliniartumut avataaneersumut annertoorujussuarmik sapernarnera.”

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

Ilinniakkat tunngavigalugit ilinniartut inissiaannik agguaassisarnermi pingaarnersiuisarneq inatsisip kapitalii 1-2-imi takuneqarsinnaajunnaarsimasut ataatsimiititaliap maluginiarpa¹. § 7 malillugu Naalakkersuisut innersuussisarnermut malittarisassanik innersuussinissamilu tullerriiaarisarnermut atugassarititaasunik aalajangersaasinnaapput. Naggataatigut siunnersuutip § 19-ata Ilinniartumut inissiamik atugassiinermi inoqutigiit isigineqassasut isiginiarneqassasut aalajangerpaa.

Agguaassinermi pingaarnersiuinermi piumasaqaataasut sakkortusarneqarnerat siunnersuutikkut kissaataamat, ilinniartut inissiaannik maanakkut tunineqareersimasunut siunnersuut manna qanoq kinguneqarumaanera qulaajarniarlugu ataatsimiititaliap kissaatigisimavaa.

Ataatsimiititaliap imatut aperivoq:

”16. Ullumikkut namminneq ineqaraluarlutilluunniit ilinniartut inissiaannik tunineqarnissamat periarfissaqarput. Taakkua ilinniartut ilinniartut inissiaanni inigisatik 2020-imi 1. april annaasussaassavaat, tassami ikaarsaariarnermi aalajangersagaliortoqarsimanngimmat. Sooq ikaarsaariarnermi aalajangersagaliortoqarsimannginna Naalakkersuisunut nassuiaatigeqquneqarpoq.”

Naalakkersuisut imatut akipput:

”Akissut:

¹ Ilinniartut ineqarfii pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 1. november 2007-imeersumi pingaarnersiulluni malitassaq § 2, imm. 2-imi takuneqarsinnaavoq.

Aallaqqaasiutitut ersarissarneqassaaq, ilinniartumut malittarisassat atuuttut malillugit, ilinniartut inai pillugit maleruaqqusami § 2, imm. 1 malillugu ukioq ataasiakkaarlugu attartorneqartussatut tunniunneqarsinnaammat. Taamaattumik malittarisassat atuuttut malillugit qularnaarneqarsinnaanngilaq ilinniarnermi ineqartinneqarnissaq ilinniarneq tamakkerlugu, piumasagaatit ilinniartut inaannut initaartinneqarnissamut allanngussappata.

[...]

Naggataatigit apeqqummi isigineqassaaq kissaammut tunuliaqutaasoq nalimmassaanissamut aallarnisaanissamik asuli kinguarsaasussamut, massakkut pisumut ilanngullugu, ilinniartup allamik inissinneqarnissamik periarfissaqanngitsumut allatullu ajornartumik ilinniakkaminik taamaatitsiinnartariaqartumut. Taamaattorli maluginiaqquneqarpoq assigiimmik atugassaqartitsiniarneq aamma atuummat, anisitsisinnaaneq inimik allamik pissaqarneranit ilaatigut tunngaveqarpat naammaginartumik ilinniartut inaanni najugalimmiittumut, illoqarfimmi ilinniarfimmi allamik inissaqartumut. Tassani aamma atuupput pissutsit piffissami pisumi inigisaminut nuunnermut atatillugu.”

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

Ilinniartut inaannik pissarsinissaminut piumasagaatinik naammassinnissinnaajunnaartoq inatsisip atuutilerfiani assersuutigalugu nuunnissap piffissalerfiata nalaani mianersuunneqassasoq naatsorsuutaavoq. Ilinniagaqarusuttoq ilinniartut inaannik pisinnaajunnaarsimassaaq naak mianersuunneqarnissaa ersarikkaluartoq. Taamaasilluni ilinniagaqarniartup naatsorsuutigisinnaasai inatsisip atuutilersinneqarneratigut allanngussapput. Naak ilinniartut inaannik tunineqarnermi nalaani ilinniartup nammineerluni naatsorsuutigisani allanngortinngikkaluarai.

Naleqqiussineq pillugu tunngavik ilinniagaqarniarlutik pineqartunik naammaginartumik mianersuussinngitsaq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Aalajangersagaq qulaani taaneqartoq taamaasilluni qaangiutereersunut atuuttutut isikkoqassaaq, tamannalu ataatsimiititaliamit kissaatiginanngitsutut nalilerneqarpoq.

4.1.1 Inassuteqaat - piffissamut ikaarsaarfiusumut tunngatillugu aalajangersakkat

Siunnersuutip aappassaaneernejarnernanut atatillugu qulaani taaneqartut tunngavigalugit ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** Naalackersuisut qinnuigissavai allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit. Ilinniagaqartunut ullumikkut ilinniartut inaannik tunineqareersimasut agguaaffigineqarnermi aalajangersimasumi piumasagaataasut naammassisimassasut aamma piffissamut ikaarsaarfiusumut tunngatillugu aalajangersakkanik allannguutissatut siunnersuut imaqassaaq. Tamatuma kingunerissavaa: malittarisassat nutaat

atulersinneqarnerisa kingorna ilinniagaqartup attartornini unitsippagu², nutaamik ilinniartut inaannik qinnuteqareerneratigut inissiamik tunineqarnermi piumasaqaatit nutaat eqquutitinneqartariaqarnisaat.

4.2 Attartornermut akiliummik aalajangiineq

Siunnersuummi ilanngunneqarsimavoq piginnaatitsissummik siunnersuut:

§ 15. Ilinniartunut inissiani ineqarnermut akiliut qaammammumt siumoortumik akilerneqartassaaq, tak. § 16. Qaammatikkaartumik ineqarnermut akiliutip saniatigut akilerneqartassapput kiassarnermik, innaallagissamik, gas-imik aamma imermillu atuinnermut akiliutit, taamaattoq tak. § 53.

Imm. 2. Atuinnermut imm. 1 naapertorlugu akiliutissat ilinniartut ineqarfianni ineqartup atuinera tunngavigalugu akilerneqartarput. Ilinniartumut inigisap naammaannartuunerata kingunerippagu nalinginnaasumiit annertunerusumik inigisap assinganut atuinnernut akiliuteqartoqartarnera, atuinnermut akiliutissami naapertuuttumik annikilliliisoqassaaq.

§ 16. Ineqarnermut akiliutissaq aalajangersarneqartassaaq pissutsit tulliuuttut tunuliaqutaralugit, taamaattoq tak. § 53:

1) Ilinniartumut inissiap angissusia.

2) Ilinniartumut inissiaq pequsersugaanersoq pequsersugaannginnorsorluunniit.

3) Ineqarfimmi ineqartup, tamatumanissaaq ineqartut allat inoqutigiittut isertitaat.

Imm. 2. Ineqarnermut akiliut ukiumoortumik naleqqussarneqartassaaq, akiliutissap naleqqussarnissaanut procentimik, Inatsisartut inatsisaat maannakkorpiaq akissarsiat naleqqussarneqartarnerannut naapertorlugu

§ 53-imi allassimavoq, attartornermut akiliummik aalajangersagaq aatsaat atuutilernissaanik nalunaarut saqqummiunneqarpat atuutilissasoq.

Malittarisassat qulaani taaneqartut eqqunneqarnissaanut siunnersuutip tunuliaqutaa siunnersuutip siullermeerneqarnera aamma ataatsimiititaliamit misissorneqarnera tunngavigalugit, ataatsimiititaliap Naalakkersuisut ima aperai:

² Attartornini nammineq piumassutsiminik unitsippagu, ilinniarnini unitsippagu imaluunniit ilinniartut inissiaannik attartornermi malittarisassanik atuuttunik unioqquitsinikkut.

“8. *Pisinnaatitsissummi taaneqartumi § 53-ip qaqugu atuutilernissaa Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpa?*”

Aamma

“9. *Ullumikkumut sanilliullugu attartortitsinermi pitsaassutsimut Naalakkersuisut qanoq naatsorsuutigineqarnerlutik nassuiaateqaqquneqarput – tamatumunnga ilanngullugit qaffariaatit appariaatillu.*”

Naalakkersuisut imatut akipput:

”Akissut:

Siunnersuummi oqaaseqaatini allassimasumi tamanna aatsaat pisinnaavoq, pineqartumi nalilersuineq naammassereerpat. Naalakkersuisut aamma Ataatsimiititaliaq ilanngutitinniarlugu siunniussaqaqarput nalimmassaanissaq sioqqullugu.”

Aamma

“Akissut:

Siunissami attartortitsinermi akinik nalimmassaanissami inimut akiliutip qaffasissusissaata qularnaarnissaa, ilinniarnermut ingerlanneqartumut naammaginartumik atugaqarnissaq aallaavigalugu. Allatut oqaatigalugu qularnaarneqassaaq, ilinniartut inissiaani najugaqartoq, ilinniagaqarnermusianik taamaallaat isertitaqarpat, qaqugukkulluunniit qaammammut inimut attartornermut akiliinissamut akiliisinnaassuseqarnissaa kiisalu inuuniarnermi atugassat allat ilanngullugit.

Maassakkuugallartoq, misissuinerup suli naammassinnginnerani, inimut akiliummik aalajangersimasumik innersuussinissamut periarfissaqaanngilagut, taamaattumik Naalakkersuisunut pingaartuuvoq, ilinniartup inaannut akiliutissap qaqugukkulluunniit atuisunit akilerneqarsinnaanissaa. Tassunga atatillugu pingaaruteqarluinnarpoq qaffasissusaanik aalajangiinissaq, tassani ilinniartup akiliisinnaassusaa aallaavigalugu, attartorneqartup annertussusaa, aamma ini attartorneqartoq pequtsersoriigaanersoq imaluunniit pequteqaannginnersoq kiisalu inimik attartortup, uani nammineq isertitai eqqarsaatigalugit. Naak arlalinnik ataqatigiissaarinertaqaraluartoq ilaatigullu immiut aporaattunik toqqammaveqaraluartoq, pingaaruteqarpoq, najugaqartup ilinniarnermi nalaat tamaat inigisaminut akiliisinnaanissaa akiitsunik pilersitsinngikkaluarluni. Nalimmassaanermi aamma ilaavoq anguniagaqarnissaq inuttut atukkatigut naligiisitsinerusumik ilinniartut akornanni aningaasakillioortut nukittorsarniarlugit.

Ilinniartut ineqarfii pioreersuni atuineq atuuttoq Naalakkersuisut ilisimasaqarfigigaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumani saniatigut inissiani pisortat attartortittagaanni nalinginnaasumik atuineq atuuttoq pillugu agguaaseraaseq ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq.”

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

Taamaattumik qulaani taaneqartut tunngavigalugit ataatsimiititaliamit paasineqarpoq, attartornermut akiliutip qanoq annertutiginnissaa Naalakkersuisut suli ilisimannikkaat, taamatuttaarlu tamanna pillugu Nalunaarutip qaqugu piareerneqarnissaa Naalakkersuisut suli ilisimannikkaat. Misissuinerilli paasissutissallu pissarsiariniarlugit Naalakkersuisoqarfiup allaffeqarfia ingerlatsisoq ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Inatsisartut Naalakkersuisunut pisinnaatitsissummik tunniussinissaanut siunnersuuteqarfigineqartillugit minnerpaamik Naalakkersuisunut pisinnaatitsinerup atuutsinneqalernerani kingunerisassaanut naatsorsuutigineqartunik Inatsisartut ilisimatinneqartariaqartut tunngaviatigut ataatsimiititaliamit isumagineqarpoq. Tamanna pisinnaatitsinermut qulaani taaneqartumut tunngatillugit atuutinngitsutut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq. Taamaattumik pisinnaatitsissutip taaneqartup akuersissutigineqarneratigut aamma tunngavissaqaanngitsumik pisinnaatitsinerit ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq.

4.2.1 Inassuteqaat – attartornermi akip aalajangersarneqarnera

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** siunnersuutip aappasaanneerneqarnissaanut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaqqullugit qinnuigai, taamaaliornikkut pisinnaatitsinerimut attartornermut akiliuteqartarnek pillugu aalajangersakkatut siunnersuutigineqartutut peerneqarsinnaaqqullugit³.

Peqatigisaanillu Naalakkersuisut qinnuigineqarput allannguutissatut siunnersuummi attartornermut akiliutip aalajangersarneqartarnerani malittarisassat/suleriutsit atuuttut ingerlatiinnarneqarnissaannik siunnersuuteqaqqullugit.

Makku oqaatigissallugit ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

- Qulaani taaneqartut misissuinerit ineqarparpata aamma paasissutissat kissaatigineqartut pigineqalerpata attartortitsisarnermi akit pillugit aalajangiinissamut Naalakkersuisunut pisinnaatitsinerup eqqartoqqinneqarnissaanut ataatsimiititaliaq tunuarsimaanngilaq.
- Attartornermi akigitinneqartartup aalajangersarneqarnissaanut Siunissami isertitat aallaavigalugit allatigulluunniit malittarisassiornissap attuumassuteqarneranut tunuarsimaarnertut qulaani qinnuiginnineq paasineqassanngilaq.
- Qulaani taaneqartut misissuinerit takutissappassuk, attartortitsisarnermut aalajangersakkanik nutaanik pilersitsinissaq pisariaqartoq, Inatsisartut kissaateqarnerat

³ Taamatuttaaq tassunga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuutip piumasaqaataasa sinnerisa kingunerisassai aqqinneqaqqullugit.

tungavigalugu Naalackersuisut siunissami allannguutissatut siunnersuuteqassappata ataatsimiititaliaq piareersimavoq ikiuunnissaminut.

4.3 Atuineq tungavigalugu akiliutit

Pisinnaatitsissut una siunnersuummi atuarneqarsinnaavoq:

§ 15. Ilinniartunut inissiani ineqarnermut akiliut qaammammumt siumoortumik akilerneqartassaaq, tak. § 16. Qaammatikkaartumik ineqarnermut akiliutip saniatigut akilerneqartassapput kiassarnermik, innaallagissamik, gas-imik aamma imermillu atuineranut akiliutit, taamaattoq tak. § 53.

Imm. 2. Atuineranut imm. 1 naapertorlugu akiliutissat ilinniartut ineqarfianni ineqartup atuinera tungavigalugu akilerneqartarput. Ilinniartumut inigisap naammaannartuunerata kingunerippagu nalinginnaasumiit annertunerusumik inigisap assinganut atuineranut akiliuteqartoqartarnera, atuineranut akiliutissami naapertuuttumik annikilliliisoqassaaq.

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

Attartortitsinermit akit pillugit aalajangersaaneq assigalugu, soorlu tamanna Naalackersuisunit siunnersuutigineqartoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq atuineq tungavigalugu akit qanoq kinguneqassanerinit naatsorsuinerit pillugit takussutissanik.

Taamaalilluni apeqqutit taaneqartut akineqarnissaat ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq:

“11. Ilinniartut ineqarfiini pioreersuni qanoq amerlatigisuni atuineranut uuttortaatinik immikkut ikkussuisoqarsimava?”

a. Ilinniartut ineqarfiini immikkut uuttortaateqanngitsuni uuttortaasersuineq qanoq akeqassava?”

Naalackersuisut imatut akipput:

“Akissut:

Nalilerneqarsimavoq inissiat 85%-ii uuttortaateqartut. Imannak isumaqarpoq, atuineq inissiamut ataatsimut takuneqarsinnaasoq, kisiannili inissiat tamakkernagit/siniffiit pinnagit. Taamaalilluni ataasiakkaanut uuttortaateqanngilaq inissiat ataasiakkaarlugit massakkut ilinniartunut inissiat aallaavigalugit. Tamanna imatut paasineqassaaq, ilinniartut inaanni ineqartoq malittarisassat malillugit atuineranut akiliissanngitsoq.

Akissut:

Aallaqqaasiullugu malugineqassaaq, siunnersuummi allaqqanngimmat, piumasqaataassasoq, ataasiakkaarlugit uuttortaasersorneqarnissai, uani ilinniartut inai tamaasa eqqarsaatigalugit. Oqaaseqaatini siunnersuutip § 15, imm. 2-mi allaasimavoq: "Atuisut ataasiakkaarlugit naatsorsorneqarsinnaanngippata, atuneq naatsorsuinernit agguaqatigiissitsinikkut atuiffimmi, ilinniartut inaata pigisaaniittumut atasut naatsorsorneqarsinnaapput. Tassunga atatillugu malittarisassanik aalajangiinissaq naatsorsuutigineqarpoq".

December 2016 Rambøll Nukissiorfimmumut nalunaarusiorsimavoq ataasiakkaarlugit kiassarnermut uuttortaait pillugit. Tamanna tunngaveqarpoq aalajangiisimanermit Inatsisartut upernaakkut UPA 2016/53 malillugu aalajangerannit.

Nalunaarusiornerup inernerisimavaa, najugaqarfinni taamaallaat, ikkussuussiffigineqarsimasuni taamaattuni, uuttortaammik ikkussisoqarsinnaasoq, ataasiakkaarlugit kiassarnermut uuttortaatinik atuutsitsilertoqassasoq. Uani sanaartukkat nutaajunerusuukkajupput ruujorinik ataatsimoorfeqartut (qitiusumik agguarneqarsimasut), akerlianillu sanaartukkat nutaanngitsut katitikkanik ruujorillit (siammakkamik agguarneqarsimasut).

Rambøll-ip nalunaarusiaani allassimavoq, inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik ataasiakkaarlugit atuisut uuttortaasersorneri inissiani qitiusumik imeqartuni- aamma kiassarnikkut agguarneqarsimasuni.

Rambøll-ip nalunaarusiaani allaqqavoq nukissiutinut uuttortaammik ikkussineq ataaseq 4.305 kr.-inik naleqartussatut missingiunneqarsimasooq.

Sanaartukkani, ataasiakkaarlugit uuttortaaserneqarnissaannik piukkunneqanngitsuni, atuinermut naatsorsuinikkut ingerlanneqarsinnaavoq, agguassinermi najoqqutassat ingerlanneqarnerini, soorlu inissiaqarfiit tamanut atuuttut assigalugit. "

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

Ilinniartut ineqarfiini najugaqartut inuttut ataasiakkaatut atuinertik tunngavigalugu akiliisalernissaat arlatsigut pitsaaquteqarsinnaasutut ataatsimiititaliamit tunngaviatigut isumaqarfigineqarpoq. Tamanna atuinermut perorsaaitut kisiannili aamma ilinniartut ataasiakkaat ilinniareernerup kingorna inuuneqalernissaannut piareersaatitut isigineqarsinnaavoq. Taamaattorli perorsaaitut atorneqarsinnaaneranut tunngatillugu tamanna aatsaat pisinnaavoq ilinniartup **nammineq** atuinini eqqortoq akilersorsinnaappagu. Naalakkersuisut siunnersuinerat tunngavigalugu illuutip atuineranut ataatsimut ilinniartut ataasikkaat akiliisassappata, tamanna pisinnaanngitsutut nalilerneqarpoq. Paarlattuanik

agguataarineq tunngavigalugu akiliisitsisarnermi atuinnermut akiliisarnerit ullumikkut akilerneqarneq ajortut matussuserneqartalissapput.

Atuineq tunngavigalugu akiliisitsisalnissamut aalajangersakkat atuutilersinniarlugit eqqarsaatigineqartut imarisai atuutsilerneqarnissaanulluunniit ulluliuinneqartoq pillugit Naalakkersuisut suli nalunaarusiorsimangitsut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Attartornermut akiliutip aalajangerneqarnissaa assigalugu, misissuinerit paasissutissallu Naalakkersuisut allatseqarfiat pissarsiariniarlugit suliaqartoq ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Aamma tamatumani Inatsisartut Naalakkersuisunut pisinnaatitsissummik tunniussinissaannut siunnersuuteqarfigineqartillugit minnerpaamik Naalakkersuisunut pisinnaatitsinerup atuutsinneqalernerani kingunerisassaatur naatsorsuutigineqartunik Inatsisartut ilisimatinneqartariaqartut tunngaviatigut ataatsimiititaliamit isumagineqarpoq. Tamanna pisinnaatitsinerumut qulaani taaneqartumut tunngatillugu atuutinngitsutut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq. Taamaattumik pisinnaatitsissutip taaneqartup akuersissutigineqarneratigut aamma tunngavissaqanngitsumik tamanna aamma pisinnaatitsinertut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq.

4.3.1 Inassuteqaat atuisut akiliutaat .

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** siunnersuutip aappassaanneerneqarnissaanut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaqqullugit, taamaaliornikkut pisinnaatitsinerumut attartornermut akiliuteqartarneq pillugu aalajangersakkatut siunnersuutigineqartutut peerneqarsinnaaqqullugit Naalakkersuisut qinuigaat⁴. Taamaalillugu inatsisitigut inissisimanerup atuuttup attatiinnerneqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Uku ataatsimiititaliamit uparuarneqarumapput:

- Atuineq tunngavigalugu ineqarnermut akiliisitsisalnissamut qulaani taaneqartut misissuinerit naammassineqarpata aamma paasissutissat kissaatigineqartut pigineqalerpata attartortitsisarnermi akit pillugit aalajangiinnissamut Naalakkersuisunut pisinnaatitsinerup eqqartoqqinneqarnissaanut ataatsimiititaliaq tunuarsimaanngilaq.
- Nammineq atuineq tunngavigalugu akilersuinissamut perorsaaniikkut kingunerisassaasut ataatsimiititaliamit tapersorneqarput.
- Qulaani qinnuteqarneq Siunissami atuineq tunngavigalugu akiliisitsisalnissaq pillugu malittarisassiornissamut imaluunniit allatigut malittarisassanik allannguinnissamut itigartitsinertut isigineqassanngilaq.
- Qulaani taaneqartut misissuinerit takutissappassuk, atuineq tunngavigalugu attartortitsisarnermut aalajangersakkanik nutaanik pilersitsinissaq pisariaqartoq, Inatsisartut kissaateqarnerat tunngavigalugu Naalakkersuisut siunissami

⁴ Aammattaaq tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersuutip aalajangersagartaasa sinneri pisariaqassappat kingunerisassaatur aqqinneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

allannguutissatut siunnersuuteqassappata ataatsimiititaliaq piareersimavoq
ikiuunnissaminut.

4.4 Attartornermik atorunnaarsitsineq/unitsitsineq kiisalu naammagittaalliorsinnaatitaaneq.

Siunnersuummi attartornermik atorunnaarsitsisarneq unitsitsisarnerlu pillugit malittarisassat oqaasertalersorneqarsimanerat pillugu siunnersuummik suliaqarnermi apeqquteqarnissaq ataatsimiititaliap pisariaqartutut isigisimavaa. §§-it 40, 41 aamma 42 kiisalu § 43 ilaani Naalakkersuisunit attartortitsineq atorunnaarsineqassagaluarpat imaluunniit unitsinneqassappat ilinniartumit naammagittaalliornerup kingunerissavaa suliamik kinguartoorneq⁵. Tamanna ima paasineqassaaq naammagittaalliut pineqartoq atsaat naammassineqarpat nuunneq pisinnaalluni. Tamanna atuarneqarsinnaavoq ataatsimiititaliap apeqqutaanni nr. 6-mi Naalakkersuisut akissuteqaataanni. (tak. **ilanng 2**)

5. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassai nalinginnaasumik oqaaseqaatinut ilanngunneqarsimapput. Tassani allassimavoq, pisussaaffiit inatsisini atuuttuni allassimasut saniatigut siunnersuut pisortanut pisussaaffiliinngimmat pisortatigut allaffissornikkulluunniit aningaasartuutaanissaa naatsorsuutigineqanngimmat. Siunnersuut ilinniagaqartunut pitsaaqutaasumik inissianik pioreersunik atorluaanerunerup saniatigut ilinniartunut malittarisassanik pitsaanagerusumik takunnissinnaalernissaannut anguniagassiivoq. Allatut naliliissalluni ataatsimiititaliamit pissutissaqarsorinangilaq.

4.2.1-mi aamma 4.3.1-mi inassutigineqartunut tunngaviliunneqarsimasut tunngavigalugit allaffissornermi aamma aningaasatigut kingunerisassanut ataatsimiititaliaq oqaaseqaqqissalluni pissutissaqanngilaq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siunnersuut **pingajussaanneernejartinnagu** **ataatsimiititaliamut**
suliassanngorteqqinneqarnissaa ataatsimiititaliamit **isumaqatigiittumit** inassutigineqarpoq

Ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit allannguutissatut siunnersuuteqartoqarnissanik
Naalakkersuisut qinnuiginninneq malinneqassavoq naatsorsuutigalugu, soorlu tamanna imm. 4-mi allassimasoq, matumuuna ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** siunnersuut akuerineqartussanngorlugu inassutigaa.

⁵ Takuuk siunnersuummi § 51, imm. 2.

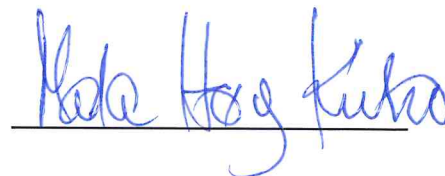
Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasunut paasinnilluni matumuuna ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

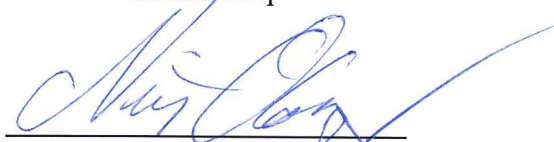
Doris Jakobsen Jensen
Siulittaasoq

Peter Olsen
Siulittaasup

Mala Høy Kúko

Nivi Olsen

Mikivuk Thomassen

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut,
Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut
Naalakkersuisoq

kin@nanoq.gl

Ulloq: 07-10-2019

J.nr.: 01.39.01.03-00220

Ilinniartut ineqarfii pillugit Inatsisartut inatsisaattut siunnersuut UKA2019/154 pillugu allakkatigut apeqqutit

UKA2019/154-p siullermeerneqarneranut atatillugu siunnersuut ataatsimiititaliamut suliaassanngorlugu ingerlatinneqarpoq. Tassunga atatillugu siunnersuutip kinguneriumaagassai aamma siunertaata nutserneqarnera il.il. pillugit apeqqutinik arlalinnik allagaqassalluni ataatsimiititaliap pissusissamisooraa.

Ataatsimiititaliap paasivaa, oqaaseqaatini innuttaasunut kingunerisassat allaaserineqarsimangitsut, ukulu pineqarput:

- Qularnaveeqqusiissutit siunissami allannguutissaat (§ 14),
- Attartornermi akiliutinik aalajangersaaneq / atuinermi akiliutinik siunissami malittarisassat allanngornissaat
- Assersuutigalugu nammineq inigisaqaraanni malittarisassani ilinniartut inissiaannut atugassinneqarnissamut pisinnaatitaannginneq pillugu malittarisassat (§ 5)

Naak malittarisassanik atuutsitsilernissamik pisinnaatitsissut pineqaraluartoq ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq nalunaarutinik atulersitsinerit pillugit piareersaataasumik sulianik Naalakkersuisut maannakkut ingerlataqartut ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumunnga ilatigut pissutaavoq pisinnaatitsinerit kingunerisassai ilisimasaqarfiginagit inatsisartut pisinnaatitsinissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngimmat.

Taamaattumik Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisut qinnuigineqarput oqaaseqaatinut aalajangersakkanullu puereersunut ilanngullugit ataani apeqqutinut akissuteqaqqullugit:

Ilinniartutut inissamik atugassinneqarnermi malittarisassat

§ 6-imi imm 1-imut oqaaseqaatini allassimavoq:

“Inissiamik pisariaqartitsinermit naleqqiullugu tamanna isumaqarpoq ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq inissiamut allamut akisussaansoq, inissiamut allamut periarfissaqarnerisooq imaluunniit allatigut illusimaffissami pisariaqartitsinnginnerisooq pillugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartup paasissutissiinissamut pisinnaatitaaffeqartoq, tak § 5-imi piumasaqaat.”

1. Oqaatsip *“inissiamut allamut periarfissaqarnersoq”* qanoq paasineqarnissaa Naalakkersuisut nassuiaqquneqarpoq, tamatumunnga ilanngullugu inissiaq qanoq ittoq pineqarnersoq.
2. Pineqartoq ilinniartut inissiaannut qinnuteqartillugu naatsorsuutigineqartariaqarpoq ilinniartuq isumaqassasoq inissaqarnermut pisariaqartitsisoq. Oqaatsip *“allatigut illusimaffissami pisariaqartitsinnginnersoq”* qanoq paasineqassanersoq Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq – aammalu tamatumani aalajangersakkap ilinniartumut uppersaasiinissamut pisussaaffiliinera ilanngullugu.
3. Apeqqut 1-imut 2-mullu tunngatillugu uppersaasatit suut ilinniartup saqqummiutissavai?

§ 5-imi imaattoq allassimavoq:

§ 5. *Ilinniagaqartoq illoqarfimmi ilinniagaqarfimmini allamik inimik atugassaqartitaasoq, imaluunniit aapparisaq imaluunniit inooqatigisaq suliffimminut atatillugu ineqartinneqarpat, pisinnaatitaanngilaq ilinniartutut inissamik atugassinneqarnissamut, imaluunniit atugarisaminik tigungminniinnarnissamik. Tamanna aamma atuuppoq sulisitsisoq sungiusaammik suliffeqarnermut atatillugu inissaqartitsippat ilinniagaqartumut, imaluunniit ilinniagaqartup ineqartinneqarnissamik pisariaqartitsinera nammineq pisariaqartitanik aallaaveqarpat.*

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini ilatigut allassimavoq:

“Aalajangersakkap assersuutigalugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq ilinniartut ineqarfianni inissiami najugaqartoq peqatigisaanillu assersuutigalugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartup allamut attartortitaanik illoqarfimmi ilinniarfeqarfiusumi inissiamik piginnittuulluni. Pisuni taamatut ittuni illusimaffissamik pisariaqartitsineq ilinniartup nammineq pissusiatut naatsorsuutigineqassaaq.”

4. Ilinniartup ilinniarneq aallartitsinnagu inigisani piffissami aalajangersimasumi attartugassanngortissimappagu taamaattumillu ilinniarnermi nalaani ini oqartussaaffiginagu, inissiamik **atugassaqartitaasutut** isigineqarsinnaava?

Ineqarnermut isumaqatigiissutip unitsinneqarnera atorunnaarsinneqarneralu

Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, ulloq 19. juli 2017-imeersuni allassimapput ilinniartunut meerartaarnermi kiisalu ilinniarnerp nalaani erninermi sulingiffeqarnermi periarfissat:

§ 24. *Ilinniagaqartoq meerartaarnerminut imaluunniit qitornavissiartaarnerminut atatillugu ilinniagaqarnersiutiminut qiortakkamik tapiliussanik pisinnaatitaaffeqarpoq, tamatumani ilinniagaqartup meeraq najugaqatigippagu aammalu erninermi atatillugu ilinniakkaminik unitsitsigallarsimangikkuni, tak. imm. 5. Ilinniagaqartup ilinniarnermi naammassissutigisassaanik akissarsiaqarluni sungiusarluni sulinerani, ernineq qitornavissiartaarnerluunniit pippat, qiortakkamik immikkut tunniussisoqassanngilaq.*

Imm. 2. Anaanaasoq qiortakkanik 7-inik ilassutinik pisinnaatitaavoq, 9-nut annertusineqarsinnaasunik marlulisoqarsimappat.

Imm. 3. Ataataasoq qiortakkanik 3-nik ilassutinik pisinnaatitaavoq, 4-nut annertusineqarsinnaasunik marlulisoqarsimappat.

Imm. 4. Ilinniagaqartoq erninermut atatillugu ilinniakkaminik unitsitsigallarnerup kingorna ilinniakkap ilusiligaanera pissutigalugu, malittarisassat ilinniakkamut atuuttut naapertorlugit ilinniakkamigut tamakkiisumik siuariartornissaminut periarfissaqarluni, ilinniakkaminut uteqqissinnaanngitsoq, ilinniarfiup inassuteqareerneratigut immikkut qiortakkanik tallimat angullugit tunineqarsinnaavoq, imm. 2-mi aamma 3-mi tapiliussat taaneqartut saniatigut piffissamut ilinniarfimmu atugassanik.

Imm. 5. Ilinniagaqartoq erninermut atatillugu ilinniakkaminik unitsitsigallartutut isigineqassaaq, erninermut atatillugu ilinniakkamik unitsitsigallarnermi nalaani ECTS-pointit 20-t tikillugit ilinniagaqaralaruniluunniit.

§ 38. *Naartunermi emereernermilu ilinniarnep unitsikkallarnerani ilinniagaqartup ilaqaataasa qaninnerit najugaqarfiannut siumut utimullu Kalaallit Nunaanni akiliunneqarluni angalasoqarsinnaavoq, tak. § 7.*

5. Periarfissat § 24, imm. 1-5 imaluunniit § 38-mi allassimasut piffissami 2013-imiit 2018-imut ilinniartut gassit atorsimavaat?

§ 51, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq maalaarutit §§ 40, 41, 42 aamma 43 naapertorlugit pisut aalajangernermik (tunngaviatigut) atorunnaarsitsissasut. § 44, stk. 1 2-lu attartornissamut isumaqatigiissutip atorunnaarsinneqarnera tunngavigalugu nuunnermi (anisitaanemi) ima allassimasoqarpoq:

§ 44. *Naalakkersuisut attartornermut isumaqatigiissut atorunnaarsippasuk, tak. §§ 42 aamma 43, taava ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq ingerlaannartumik ilinniartut ineqarfianniit nuussaaq, aammalu ineqarnermut akiligassat akilissallugit, aningaasartuutillu allat attartornermut isumaqatigiissummumut atasut, piffissami ilinniartut ineqarfianni najugaqartup aninissaata tungaanut atuuttut, nalinginnaasumik ilisimatitsinikkut nuunnissami, tak. aamma imm. 3. Taamaattoq pisumi namminermi naliliineq tunngavigalugu Naalakkersuisut nuunnissamik kinguatitsisinnaapput ullut 5-it angullugit.*

Imm. 2. Attartornermut isumaqatigiissummik atorunnaarsitsineq pissuteqarpat aangajaarniutinik tigumiarnermik imaluunniit toqqortaqaqarnermik, annersaanermik imaluunniit tamanna pillugu sioorasaarineramik, tak. § 43, imm. 1, nr. 1 aamma 3, taava Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat ilinniartut ineqarfianni najugaqartup ingerlaannartumik atulersumik ilinniartut ineqarfiat qimassagaa.

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

6. § 51, imm. 2 naapertorlugu naammagittaalliut atuutsinneqassappat §§ 44, imm. 1 ima paasineqassaaq, § 42 tunngavigalugu nuunnermi aalajangiineq

naammagittaalliutigineqarsinnaasoq. Paasinninnermut tamatumunnga Naalakkersuisut isumaqataappat?

7. Ataatsimiititaliap maluginiarpaa danskisut allassimanerani “med øjeblikkelig virkning” aamma “straks” aalajangersakkami atorneqarmata taava oqaaseq “ingerlaannartumik” kisimi kalaallisuuani atorneqarpoq. Oqaatsit aamma aaliangersakkallu assigiinngissutaat Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq.

Attartornissamut aalajangersakkat aamma atuisut akiliutaat

Inatsisissatut siunnersuummi §§ 15 aamma 16-imi ima allassimasoqarpoq:

§ 15. Ilinniartunut inissiani ineqarnermut akiliut qaammammumt siumoortumik akilerneqartassaaq, tak. § 16. Qaammatikkaartumik ineqarnermut akiliutip saniatigut akilerneqartassapput kiassarnermik, innaallagissamik, gas-imik aamma imermillu atuinermut akiliutit, taamaattoq tak. § 53. Imm. 2. Atuinermut imm. 1 naapertorlugu akiliutissat ilinniartut ineqarfianni ineqartup atuinera tunngavigalugu akilerneqartarput. Ilinniartumut inigisap naammaannartuunerata kingunerippagu nalinginnaasumiit annertunerusumik inigisap assinganut atuinernut akiliuteqartoqartarnera, atuinermut akiliutissami naapertuuttumik annikilliliisoqassaaq.

§ 16. Ineqarnermut akiliutissaq aalajangersarneqartassaaq pissutsit tulliuttut tunuliaqutaralugit, taamaattoq tak. § 53:

1) Ilinniartumut inissiap angissusia.

2) Ilinniartumut inissiaq pequsersugaanersoq pequsersugaanngi-nnersorluunnit.

3) Ineqarfiimi ineqartup, tamatumaniissaaq ineqartut allat inoqutigiittut isertitaat.

Imm. 2. Ineqarnermut akiliut ukiumoortumik naleqqussarneqartassaaq, akiliutissap naleqqussamissaanut procentimik, Inatsisartut inatsisaat maannakkorpiag akissarsiat naleqqussarneqartarnerannut naapertorlugu.

8. Pisinnaatitsissuummi taaneqartumi § 53-ip qaqugu atuutilernissaa Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpa?
9. Ullumikkumut sanilliullugu attartortitsinermi pitsaassutsimut Naalakkersuisut qanoq naatsorsuutigineqarnerlutik nassuiaateqaqquneqarput – tamatumunnga ilanngullugit qaffariaatit appariaatillu.

Ilinniartut ineqarfiini pioreersuni atuneq atuuttoq Naalakkersuisut ilisimasaqarfigigaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut inissiani pisortat attartortittagaanni naliginnasumik atuneq atuuttoq pillugu agguaaaseriaaseq ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq.

10. Qulaani pineqartut tunngavigalugit Naalakkersuisut qinnuigineqarput ilinniartut inissiaannik assigiinngitsunik atuinermut aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut oqaatigeqqullugit.
11. Ilinniartut ineqarfiini pioreersuni qanoq amerlatigisuni atuinermut uuttortaatnik immikkut ikkussuisoqarsimava?

- a. Ilinniartut ineqarfiini immikkut uuttortaateqanngitsuni uuttortaasersuineq qanoq akeqassava?
- b. Suliaq tamanna qaqugu naammassissava?

Oqaaseqaatini nalinginnaasuni allassimavoq:

"Atuisup akiliisarnissaata eqqunneqarnerata aamma kingunerissavaa ilinniagaqarnerisutini akigititaasut taamaattoqassappat qaffanneqartariaqassasut, tassa ilinniagaqartut taamaangippat ullumikkumiit aningaasanik ikinnerusunik atugassaqalissammata"

- 12. Naalakkersuisut isumaat malillugu ilinniagaqarnerisutit qaffanneqassappata, atuineq aallaavigalugu aningaasat nammineq atugassat qanoq annertutigisumik allannguuteqassappat?

Oqaaseqaatini nalinginnaasuni ima allassimavoq:

*"Tassunga ilanngutissaaq suliasap paasiuminaatsuunera, tassunga ilanngullugu soqatigisaqatigiinnik allanik qanimut suleqateqarnissamik pisariaqartitsineq, taamaattumik tulluarnepaatut nalilernerarluni malittarisassaliorneq taanna immikkoortutut suliniutigineqassasoq maannakkut siunnersuutikkuunngitsaq. **Tamanna taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat inissiaataasa kommuninut tunniunneqarnissaasa pilersaarusiorderinut atasumik immikkut sammineqassasoq.** Taamaattorli pingaartutut isigineqarluni malittarisassaliornissamut pingaarnertigut tunngaviusunut Inatsisartut isummernissaat, taamaattumik taakku siunnersuummut ilanngunneqarlutik."*

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

- 13. Namminersorlutik oqartussat inissiaataasa kommuninut tunniunneqarnissaannik suliamut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat ilinniartunut inissiaataannik attartuinnermut atuinermullu akiliutinik aalajangersaneq qanoq imminnut attuumassuteqarpat? Qulaani pineqartunut tamanna qanoq isumaqassanersoq Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq.
- 14. Ilinniartunut inissiat attartornermut inatsit atuuttoq malillugu nalimmassarneqannginnerat aamma inissianut attartortakkanut attartornermut inatsit tunngavigalugu attartorneqartunut ineqarnermut tapiissutit taamaallaat tunniunneqartarmata, attartornermut akiliut qanoq annertigigaluarpuuunniit ilinniartunut inissianik attartornermi ineqarnermut tapiissutinik tunniussisoqartanngitsaq eqqortuua?

Ikaarsaarnermi aalajangersakkat

Siunnersuutip § 14-ni ima allassimasoqarpoq:

*§ 14. Attartornermut isumaqatigiissuteqarnermi qularnaveeqqusiissutitut akiliutissaq akilerneqassaaq, ilinniartut ineqarfianni ineqartup sillimasiissutaatut ineqarfimmiit nuunnissaminut pisussaaffigiumaaganut, **taamaattoq tak. § 53.***

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

15. § 53-imi § 14 eqqaaneqarsimangimmat taamaattumillu 1. august 2020-imi inatsit atuutilersussaalluni ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq qulaani erseqqissarneqartoq kukkunerusoq. Qularnaveeqqusiisarnermut tunngatillugu malittarisassat taaneqartut qaqugu atuutilernissaat Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq?
16. Ullumikkut namminneq ineqaraluarlutilluunniit ilinniartut inissiaanik tunineqarnissamut periarfissaqarput. Taakkua ilinniartut ilinniartut inissiaanni inigisatik 2020-imi 1. april annaasussaassavaat, tassami ikaarsaariarnermi aalajangersagaliortoqarsimangimmat. Sooq ikaarsaariarnermi aalajangersagaliortoqarsimanginnera Naalakkersuisunut nassuiaatigeqquneqarpoq.

Ilinniartut inaat pillugit 2019-imi nunap immikkoortuini pilersaarutit

“Ilinniartut inaat pillugit 2019-imi nunap immikkoortuini pilersaarutini” takuneqarsinnaavoq pilersaarusiornermut aningaasartuutit aamma nunap immikkoortuani etape 1-imut aningaasartuutit pillugit naalakkersuinikkut isumaqatigiittoqarsimasoq. Atuutsilersinneqarsimaneranut atatillugu ima allassimasoqarpoq:

”Tamatum kingorna missingersuutitut sunniuteqanngitsumik atugassanngortitsinissaq isummerfigineqassaaq, tamannalu pissaaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissuteqarneratigu”¹

17. Issuaaneq tamanna Naalakkersuisunut itinerusumik nassuiaqquneqarpoq.
18. Ukiunut 10-nut tulliuttunut 1100-nut² miss. inissaqartitsinerunissamik pisariaqartitsinermik naatsorsuuteqarsimaneq ilinniartunik avataanersunik pingaarnersiunerinnarmik tunngaveqarpa?
19. Siniffissanik ujartuineq eqqortoq misissorneqarsimava – ima oqaatigalugu ilinniartut namminneq illoqarfisamini ilinniagaqartut ilanngullugit?

Ilinniakkat nutaat aallartinneqarneri pissutaalluni ukiuni tulliuttuni tallimani siniffissat³ 395-it pisariaqartinneqassasut nunap immikkoortuini pilersaarutini naatsorsorneqarsimavoq. Ilinniakkanut nutaanut atatillugu Ilulissani pisariaqartitsineq eqqaaneqarsimangilaq. Taamaattoq immikkoortoq 1.2.1-imi ima allassimasoqarpoq:

“Peqatigisaanik ilinniarnissamut periarfissanik nutaanik pilersitsisoqarnikuuvoq ukiullu tulliuttut tallimat ingerlaneranni ilinniartitaanerit nutaat pilersaarutigineqarlutik, pingaartumillu Ilulissani, Sisimiuni, Nuummi Qaqortumilu ilinniartut amerlanerulernissaat naatsorsuutigineqarluni siniffinni inissanik 395-inik pisariaqartitsineq ataatsimut missiliorneqarluni. Ilinniartitaanerit taakku nutaat

¹ Ilinniartut inaat pillugit immikkoortumut pilersaarut 2019, qupperneq 7

² Ilinniartut inaat pillugit immikkoortumut pilersaarut 2019, qupperneq 8

³ Ilinniartut inaat pillugit immikkoortumut pilersaarut 2019, tabeli 1.1

annerusumik sivikitsumik inuussutissarsiutitigut ilinniartitaanerussapput inger laqqiffiusunilu inuussutissarsiutitigut ilinniartitaanerussallutik.”

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

20. Tabelini allagartalersuinernilu assigiinngissut tamanna Naalakkersuisunut oqaaseqarfigeqquneqarpoq.

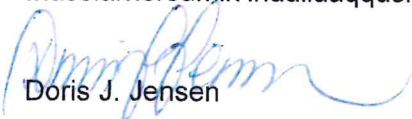
Nunap immikkoortuini pilersaarut tunngavigalugu etape 1-imi sanaartorneq piffissami 2024-p⁴ tungaanut ingerlanneqassaaq. Piffissami tassani siniffeqartunik⁵ 522-t sananeqassapput. Peqatigisaanilli aningaasanik inatsisissaq 2020-imut siunnersuutini takuneqarsinnaavoq ukiuni missingersuiffiusuni 2021-2023-imi aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut aamma ilinniartunut inissarsiortarneq allannguuteqassanngitsut (konto pingaarneq 40.90.15 *Ilinniartut inaannik attartortarneq*)

21. Ilinniartut inaanni attartortarnermut aningaasartuutitut Naalakkersuisut naatsorsuutigisaat ima paasineqassappat, qulaani taaneqartut siniffissat etape 1-imi sanaartorneqartut 2024 sioqqullugu naammassissanngitsut?

Naalakkersuisut akissuteqaataat kalaallisut danskisullu allassimasoq ataatsimiititaliamit qilanaarineqarpoq. Akissuteqaat qarasaasiakkut ina@ina.gl-mut aamma assilinera rfr@ina.gl-mut nassiuteqquneqarpoq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu ataatsimiititaliaq sinnerlugu

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Doris J. Jensen

Ataatsimiititamut siulittaasoq

⁴ *Ilinniartut inaat pillugit immikkoortumut pilersaarut 2019, qupperneq 21*

⁵ *Ilinniartut inaat pillugit immikkoortumut pilersaarut 2019, qupperneq 18*

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliaq
ina@ina.gl
Assinga uunga: rfr@ina.gl

Ilinniartut ineqarfii pillugit Inatsisartut inatsisaattut siunnersuut UKA2019/154 pillugu Naalakkersuisunut allakkatigut apequtit

16-10-2019
Sagsnr. 2017 - 24452
Dok. nr. 11790445

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliaq oktoberip arfineq aapaanni 2019 allakkatigut ullormi
tassangaanneersunik apeqquteqaatinik nassiusisimavoq, Naalakkersuisut
apeqquteqarfigisimallugit Inatsisartuni oqaluuserisassaq UKA 2019/154 ilinniartut
ineqarfii pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu.

Ilinniartut inissaannik innersuussisarneq

§ 6, imm. 1-imut oqaaseqaatini allassimavoq:

*"Inissiamik pisariaqartitsinermit naleqqiullugu tamanna
isumaqarpoq ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq inissiamut
allamut akisussaannersoq, inissiamut allamut periarfissaqarnermoq
imaluunniit allatigut illusimaffissami pisariaqartitsinnginnermoq
pillugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartup paasissutissiinissamut
pisinnaatitaaffeqartoq, tak § 5-imi piunasaqaat."*

1. Oqaatsip "inissiamut allamut periarfissaqarnermoq" qanoq
paasineqarnissaa Naalakkersuisut nassuiaqquneqarpoq, tamatumunnga
ilannullugu inissiaq qanoq ittoq pineqarnermoq.

Akissut:

Aallaqqaasiullugu malugineqassaaq, aalajangiussap siunertarimmagu
erseqqissaanissaaq, ilinniartut inaanni najugaqartoq ilumut
ineqartinneqarnissaminut pisariaqartitsivissimanersooq, tak. § 5-imi piunasaqaat,
qulakkeerniassallugu, ilinniartoq alla ineqartinneqarnissaminut
pisariaqartitsivissimanersooq ilinniakkaminik taamaatitsiinnannginnissaa
anguniarlugu, ilinniartut inaata attartortinnissaa inummut, nammineq ineqarnermi
pilorsorsinnaasumut attartortinneqartarmat.

Tassunga atatillugu inissiap qanoq ittuunera tunngaviumik
pingaaruteqanngilaq, tassunga atatillugu pineqarsinnaammat, ilinniartut inaanni
najugaqartup namminerisaminik inimik piginnittuunera-, piginneqataanera-,
attartortuunera- imaluunniit atorfimmitt ineqartitaanera illoqarfigisami ilinniarfimmi,
imaluunniit periarfissaqartoq soorlu atorfimmitt atatillugu aappap imaluunniit

inooqatip ineqartinneqarneratigut. Inigisap qanoq ittuunera taamaalilluni aalajangiisuunngilaq.

2. Pineqartoq ilinniartut inissiaannut qinnuteqartillugu naatsorsuutigineqartariaqarpoq ilinniartoq isumaqassasoq inissaqarnermut pisariaqartitsisoq. Oqaatsip *“allatigut illusimaffissami pisariaqartitsinnginnersoq”* qanoq paasineqassanersoq Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq – aammalu tamatumani aalajangersakkap ilinniartumut uppersaasiinissamut pisussaaffiliinera ilanngullugu.

Akissut:

Aallaqqaasiullugu ersarissarneqassaaq, aalajangersagaq pisussaaffiliinngimmat ilinniartumut uppersaammik takussutissamik takutitsisinissamut, kisiannili nalunaarutiginnittussaataammat. Tassani ilanngullugu, ilinniartut inaannik qinnuteqarnermi ineqartinneqarnissamik pisariaqartitsinertut isumaqanngimmat. Tamanna takuneqarsinnaavoq siunnersuutip oqaaseqaataani § 6-imi, innersuussinertaqartoq § 5-imut tassanilu oqaaseqaammi § 5-imi allassimasoq, assersuutigalugu qaqugukkut inissaqartariaqavittutut isigineqanngitsut.

Aalajangersakkap oqaatigineratuut ilinniartoq taamaallaat nalunaarutiginnittussaananeramik pisussaaffilermagu, ilinniartut inaannik allaffeqarfiup nalilissavaa, uppersaammik pinissaq pisariaqarnermoq, kiisalu ilinniartut inaannik allaffeqarfiup ilinniartoq paasissutissanik inissamik tunniussinissamut nalilersuutaasinnaasunik piumasaqarfigisinnaagaa imaluunniit ilinniartut inaaniiginnarnissaanut akiliuteqarnissaalu ilanngullugit. Sulisitsisumit atorfimmut atatillugu inissaqartinneqannginnermik uppersaata, ilinniartup ilinniartut inaanni ineqartinneqartup, atorfimmit ineqartinneqarsinnaasup, qularnarunnaarsinnaavaa, inissaqartinneqarnissamut pisariaqartitsinera.

3. Apeqqut 1-imut 2-mullu tunngatillugu uppersaatait suut ilinniartup saqummiutissavai?

Akissut:

Apeqqummut 2-mut akissummi allassimavoq aalajangersagaq uppersaatinik allagartanik piumasaqaatitaqanngitsaq, taamaallaalli ilisimatitsisussaataasooq. Ilinniartut inaata allaffeqarfianit pineqartoq aalajangersimasooq malillugu kissaateqarpat, ilinniartup paasissutissiinnerminut tapersiippat, apeqqummi 2-mi akissut innersuussutigineqarpoq sulisitsisumit uppersaammik pisinnaanermut. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq aamma najugaqarnermut uppersaammik takutitsisinnaaneq. Najugaqarnermut uppersaammi takuneqarsinnaappat, illoqarfigisami ilinniarfimmi aalajangersimasumik najugaqarfeqareersoq, ilanngunneqassaaq, ilinniagaqartup illoqarfimmi ilinniarfimini inissaqareersoq. Najugaqarnermut uppersaatait takutissinnaammagu, pineqartup avataaniit aggersuunera siunnersuummi § 1 malillugu.

§ 5-imi imaattoq allassimavoq:

§ 5. *Ilinniagaqartoq illoqarfimmi ilinniagaqarfimmini allamik inimik atugassaqaqtitaasoq, imaluunniit aapparisaq imaluunniit inooqatigisaq suliffimminut atatillugu ineqartinneqarpat, pisinnaatitaanngilaq ilinniartut inissamik atugassinneqarnissamut, imaluunniit atugarisaminik tiggumminiinnarnissamik. Tamanna aamma atuuppoq sulisitsisoq sungiusaammik suliffeqarnermut atatillugu inissaqaqtitsippat ilinniagaqartumut, imaluunniit ilinniagaqartup ineqartinneqarnissamik pisariaqaqtitsinera nammineq pisariaqaqtitanik aallaaveqarpat.*

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini ilatigut allassimavoq:

*"Aalajangersakkap assersuutigalugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq ilinniartut ineqarfianni inissiami najugaqartoq peqatigisaanillu assersuutigalugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartup allamut attartortitaanik illoqarfimmi ilinniarfeqarfiusumi inissiamik **piginnittuulluni**. Pisuni taamatut ittuni illusimaffissamik pisariaqaqtitsineq ilinniartup nammineq pissusiatut naatsorsuutigineqassaaq."*

4. Ilinniartup ilinniarneq aallartitsinnagu inigisani piffissami aalajangersimasumi attartugassanngortissimappagu taamaattumillu ilinniarnermi nalaani ini oqartussaaffiginagu, inissiamik **atugassaqaqtitaasut** isigineqarsinnaava?

Akissut:

Pisumi eqqarsaatigineqartumi ineqartinneqarnissamut pisariaqaqtitsivittoqanngilaq, ilinniagaqarniarluni qinnuteqarsimasup nammineerluni periarfissat atorsinnaasut aallaavigalugit inissaqaartinneqarnissaminut pisariaqaqtitsinngimmat. Uani pineqartumi naliliinertut oqaatigineqassanngilaq, pineqartoq inissaqaartinneqarnersaq. Aalajangiisuusorli tassaavoq, inissaqaartinneqarnissamut pisariaqaqtitsinermi ilinniagaqarniarlup nammineq atugai, tak. § 5-imi nassuiaatigineqartumi, oqaaseqatigiinni naggammi kingullermi, oqaaseqaat kingulleq. Aamma ilanngullugu, pineqartoq illoqarfimmi ilinniarfigisami nammineq ineqarsimappat, attartortinneqartumi, imaassinnaavoq, pineqartoq illoqarfimmi nammineq najugaqartoq taamaallunilu, pineqartoq avataaneersuunani, § 1 malillugu, taamaattumillu pineqartoq ilinniartut inaanni inissaqaartinneqarnissamut pisinnaatitaanngilluinnartuusoq.

Ineqarnermut isumaqatigiissutip
atorunnaarsinneqarneralu

unitsinneqarnera

Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, ulloq 19. juli 2017-imeersuni allassimapput ilinniartunut meerartaarnermi kiisalu ilinniarnerep nalaani erninermi sulinngiffeqarnermi periarfissat:

§ 24. *Ilinniagaqartoq meerartaarnerminut imaluunniit qitornavissartaarnerminut atatillugu ilinniagaqarnersiutiminut qiortakkamik tapiliussanik pisinnaatitaaffeqarpoq, tamatumani ilinniagaqartup meeraq najugaqatigippagu aammalu erninerminut atatillugu ilinniakkaminik unitsitsigallarsimanngikkuni, tak. imm. 5. Ilinniagaqartup ilinniarnermi naammassissutigisassanik akissarsiaqarluni sungiusarluni sulinerani, ernineq qitornavissartaarnerluunniit pippat, qiortakkamik immikkut tunniussisoqassanngilaq.*

Imm. 2. Anaanaasoq qiortakkanik 7-inik ilassutinik pisinnaatitaavoq, 9-nut annertusineqarsinnaasunik marluisoqarsimappat.

Imm. 3. Ataataasoq qiortakkanik 3-nik ilassutinik pisinnaatitaavoq, 4-nut annertusineqarsinnaasunik marluisoqarsimappat.

Imm. 4. Ilinniagaqartoq erninermut atatillugu ilinniakkaminik unitsitsigallarnerup kingorna ilinniakkap ilusiligaanera pissutigalugu, malittarisassat ilinniakkamut atuuttut naapertorlugit ilinniakkamigut tamakkiisumik siuariartornissaminut periarfissaqarluni, ilinniakkaminut uteqqissinnaanngitsaq, ilinniarniup inassuteqareerneratigut immikkut qiortakkanik tallimat angullugit tunineqarsinnaavoq, imm. 2-mi aamma 3-mi tapiliussat taaneqartut saniatigut piffissamut ilinniarfimmu atugassanik.

Imm. 5. Ilinniagaqartoq erninermut atatillugu ilinniakkaminik unitsitsigallartutut isigineqassaaq, erninermut atatillugu ilinniakkamik unitsitsigallarnermi nalaani ECTS-pointit 20-t tikillugit ilinniagaqaralaruniluunniit.

§ 38. *Naartunermi ernereernermilu ilinniarnerep unitsikkallarnerani ilinniagaqartup ilaqutaasa qaninnerit najugaqarfiannut siumut utimullu Kalaallit Nunaanni akiliunneqarluni angalasoqarsinnaavoq, tak. § 7.*

5. Periarfissat § 24, imm. 1-5 imaluunniit § 38-mi allassimasut piffissami 2013-imiit 2018-imut ilinniartut qassit atorsimavaat?

Akissut:

Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, ilinniartuni, erninermut qitornavissartaarnermullu atatillugu ilinniagaqarnersiuteqarnerup nalaani qjornernik peqqissimasut piffissami 2013-imiit 2018-imut ataani tabel-imi takuneqarsinnaammata:

Ukioq	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ilinniartut	19	11	22	33	24	23

Erninermi akiliunneqarluni angalanermut apeqqummut tunngatillugu, § 38 malillugu paasissutissat aallaavigalugit, ilinniartinnit nassiunneqarsimasuni piffissami taaneqartumi ilinniartut aqqarneq marluusimapput.

§ 51, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq maalaarutit §§ 40, 41, 42 aamma 43 naapertorlugit pisut aalajangermimik (tunngaviatigut) atorunnaarsitsissasut. § 44, imm. 1 2-lu attartornissamut isumaqatigiissutip atorunnaarsinneqarnera tunngavigalugu nuunnermi (anisitaanermi) ima allassimasoqarpoq:

§ 44. Naalackersuisut attartornermut isumaqatigiissut atorunnaarsippassuk, tak. §§ 42 aamma 43, taava ilinniartut ineqarfianni najugaqartoq ingerlaannartumik ilinniartut ineqarfianniit nuusaaq, aammalu ineqarnermut akiligassat akilissallugit, aningaasartuutillu allat attartornermut isumaqatigiissummut atasut, piffissami ilinniartut ineqarfianni najugaqartup aninissaata tungaanut atuuttut, nalinginnaasumik ilisimatitsinikkut nuunnissami, tak. aamma imm. 3. Taamaattoq pisumi namminerimi naliliineq tunngavigalugu Naalackersuisut nuunnissamik kinguartitsinnaapput ullut 5-it angullugit.

Imm. 2. Attartornermut isumaqatigiissummik atorunnaarsitsineq pissuteqarpat aangajaarniutinik tigumiarnermik imaluunniit toqqortaqaqarnermik, annersaanermik imaluunniit tamanna pillugu sioorasaarinerimik, tak. § 43, imm. 1, nr. 1 aamma 3, taava Naalackersuisut piumasarisinnaavaat ilinniartut ineqarfianni najugaqartup ingerlaannartumik atulersumik ilinniartut ineqarfiat qimassagaa.

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

- § 51, imm. 2 naapertorlugu naammagittaalliut atuutsinneqassappat §§ 44, imm. 1 ima paasineqassaaq, § 42 tunngavigalugu nuunnermi aalajangiineq naammagittaalliutigineqarsinnaasoq. Paasinninnermut tamatumunnga Naalackersuisut isumaqataappat?

Akissut:

Siunnersuummi § 44, imm. 1 malillugu siunnersuummi § 42 innersuussutigalugu attartorneq atorunnaarsinneqarpat, orullutiginninnermi aalajangiinnermi malittarisassani ingerlaannartumik atuutsitsineq ilaatinneqassaaq, siunnersuummi § 51, imm. 2 malillugu. Taamaattumik inimik attartorunnaarsitsilluni aalajangiinnermut naammagittaalliorneq § 44, imm. 1 malillugu § 42 tunuliaqutaralugu unioqqutitsineq anisitaanissamut ullormik kinguartitsinerimik kinguneqassaaq. § 51, imm. 2-mut § 42, imm. 1-imi innersuussinermut malugineqarnissaa anguniagaavoq, aalajangiinnermut

naammagittaalliornerup § 42-mi ingerlaannartumik atuutsitsilernermik kinguneqassamat. Naammagittaalliorneq anisitaanissamat ullormik kinguartitsinermik kinguneqarpat attartornermik isumaqatigiissummi ilinniartut inaannit nuunnissaq atuutsinneqarsinnaangilaq, naammagittaalliornermi suliaq naammassereertinnagu. Tamassuma malitsigaa, attartornerup atuutsinnarallarnissaa, naammagittaalliuutit aalajangiiffigineqareernissaanut.

7. Ataatsimiittitaliap maluginiarpaat danskisut allassimanerani "med øjeblikkelig virkning" aamma "straks" aalajangersakkami atorineqarmata taava oqaaseq "ingerlaannartumik" kisimi kalaallisuuani atorineqarpoq. Oqaatsit aamma aaliangersakkallu assigiinngissutaat Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq.

Akissut:

Oqaasertaliorneq "ingerlaannartumik" § 43, imm. 1 atorineqartarpoq inimik attartornerup atorunnaarsinneqarnerani eqqartorneqartoq malillugu inatsisitigut sunniutaa, massa "erngerluni" § 44, imm. 1-imi suleriuseq atorineqartoq, uani pisumi inimit nuunnertut. § 44, imm. 2-mi oqaaseq atorineqartoq "ingerlaannartumik", taanna inatsisitigut atuutsinneqarnermut atatinneqarmat atorunnaarsitsinermi § 43, imm. 1, nr. 1 aamma 3 malillugu, naak inimit nuunnermit pineqartoq naleqqiunneqaraluartoq.

Qallunaatuaani oqariartaatsit assigiinngitsut marluk atorineqarneri taaneqartunit aallaaveqarput pisup eqqartorneranit. Oqaatsit "ingerlaannartumik" aammalu "erngerluni" assigiittut oqariartuuteqartinneqarsinnaapput ataqatigiisngikkaanni. Taassuma aamma nassuiarpaa, soq kalaallisut allassimasumi oqaatsit atorineqarneri.

Attartornissamat aalajangersakkat aamma atuisut akiliutaat

Inatsisissatut siunnersuummi §§ 15 aamma 16-imi ima allassimasoqarpoq:

§ 15. Ilinniartunut inissiani ineqarnermut akiliut qaammammumut siumoortumik akilernerqartassaaq, tak. § 16. Qaammattikkaartumik ineqarnermut akiliutip saniatigut akilernerqartassapput kiassarnermik, innaallagissamik, gas-imik aamma imermillu atuinermut akiliutit, taamaattoq tak. § 53. Imm. 2. Atuinermut imm. 1 naapertorlugu akiliutissat ilinniartut ineqarfianni ineqartup atuinera tunngavigalugu akilernerqartarput. Ilinniartumut inigisap naammaannartuunerata kingunerippagu nalinginnaasumiit annertunerusumik inigisap assinganut atuinernut akiliuteqartoqartarnera, atuinermut akiliutissami naapertuuttumik annikilliliisoqassaaq.

§ 16. Ineqarnermut akiliutissaq aalajangersarneqartassaaq pissutsit tulliuuttut tunuliaqutaralugit, taamaattoq tak. § 53:

- 1) Ilinniartumut inissiap angissusia.

2) Ilinniartumut inissiaq pequsersugaanersoq pequsersugaannginnersorluunniit.

3) Ineqarfimmi ineqartup, tamatumaniissaaq ineqartut allat inoqutigiittut isertitaat.

Imm. 2. Ineqarnermut akiliut ukiumoortumik naleqqussarneqartassaaq, akiliutissap naleqqussarnissaanut procentimik, Inatsisartut inatsisaat maannakkorpiaq akissarsiat naleqqussarneqartarnerannut naapertorlugu.

8. Pisinnaatitsissummi taaneqartumi § 53-ip qaqugu atuutilernissaa Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpa?

Akissut:

Siunnersuummi oqaaseqaatini allassimasumi tamanna aatsaat pisinnaavoq, pineqartumi nalilersuineq naammassereerpat. Naalakkersuisut aamma Ataatsimiititaliaq ilanngutitinniarlugu siunniussa qarput nalimmassaanissaq sioqqullugu.

9. Ullumikkumut sanilliullugu attartortitsinermi pitsaassutsimut Naalakkersuisut qanoq naatsorsuutigineqarnerlutik nassuiaateqaqquneqarput – tamatumunnga ilanngullugit qaffariaatit appariaatillu.

Akissut:

Siunissami attartortitsinermi akinik nalimmassaanissami inimut akiliutip qaffasissusissaata qularnaarnissaa, ilinniarnermut ingerlanneqartumut naammaginartumik atugaqarnissaaq aallaavigalugu. Allatut oqaatigalugu qularnaarneqassaaq, ilinniartut inissiaani najugaqartoq, ilinniagaqarnermusianik taamaallaat isertitaqarpat, qaqugukkulluunniit qaammammut inimut attartornermut akiliinissamut akiliisinnaassuseqarnissaa kiisalu inuuniarnermi atugassat allat ilanngullugit.

Maassakkuugallartoq, misissuinerup suli naammassinnginnerani, inimut akiliummik aalajangersimasumik innersuussinissamut periarfissaqanngilagut, taamaattumik Naalakkersuisunut pingaartuuvoq, ilinniartup inaannut akiliutissap qaqugukkulluunniit atuisunit akilerneqarsinnaanissaa. Tassunga atatillugu pingaaruteqarluinnarpoq qaffasissusaanik aalajangiinissaaq, tassani ilinniartup akiliisinnaassusaa aallaavigalugu, attartorneqartup annertussusaa, aamma ini attartorneqartoq pequtsersoriigaanersoq imaluunniit pequteqannginnersoq kiisalu inimik attartortup, uani nammineq isertitai eqqarsaatigalugit. Naak arlalinnik ataqatigiissaarinertaqaraluartoq ilaatigullu imminut aporaattunik toqqammaveqaraluartoq, pingaaruteqarpoq, najugaqartup ilinniarnermi nalaat tamaat inigisaminut akiliisinnaanissaa akiitsunik pilersitsinngikkaluarluni. Nalimmassaanermi aamma ilaavoq anguniagaqarnissaaq inuttut atukkatigut naligiisitsinerusumik ilinniartut akornanni aningaasakillioortut nukittorsarniarlugit.

Ilinniartut ineqarfiini pioreersuni atuineq atuuttoq Naalakkersuisut ilisimasaqarfigigaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut inissiani pisortat attartortittagaanni nalinginnaasumik atuineq atuuttoq pillugu agguaaseriaaseq ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq.

10. Qulaani pineqartut tunngavigalugit Naalakkersuisut qinnuigineqarput ilinniartut inissiaannik assigiinngitsunik atuinnermut aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut oqaatigeqqullugit.

Akissut:

Nuuk eqqarsaatigalugu ilinniartut inissiaat ataasiakkaarlugit atuinnermi, apeqqutaavoq inissiap pitsaassusaa aammalu "utoqqaassusaa" kiisalu kvm-iterinik annertussusaa, tamakku aallaavigalugit atuinerit nikerarsinnaapput 95 kr.-iniit 300 kr-it angullugit ukiumut kvm.-ikkaarlugit. Uani eqqartorneqarpoq kallerup inneranik, imermik kiassarnermillu atuineq.

11. Ilinniartut ineqarfiini pioreersuni qanoq amerlatigisuni atuinnermut uuttortaatinik immikkut ikkussuisoqarsimava?

Akissut:

Nalilerneqarsimavoq inissiat 85%-ii uuttortaateqartut. Imannak isumaqarpoq, atuineq inissiamut ataatsimut takuneqarsinnaasoq, kisiannili inissiat tamakkernagit/siniffiit pinnagit. Taamaalilluni ataasiakkaanut uuttortaateqanngilaq inissiat ataasiakkaarlugit massakkut ilinniartunut inissiat aallaavigalugit. Tamanna imatut paasineqassaaq, ilinniartut inaanni ineqartoq malittarisassat malillugit atuinnermut akiliissanngitsoq.

- a. Ilinniartut ineqarfiini immikkut uuttortaateqanngitsuni uuttortaasersuineq qanoq akeqassava?

Akissut:

Aallaqqaasiullugu malugineqassaaq, siunnersuummi allaqqanngimmat, piumasaqaataassasoq, ataasiakkaarlugit uuttortaasersorneqarnissai, uani ilinniartut inai tamaasa eqqarsaatigalugit. Oqaaseqaatini siunnersuutip § 15, imm. 2-mi allaasimavoq: "Atuisut ataasiakkaarlugit naatsorsorneqarsinnaanngippata, atuineq naatsorsuinnerit agguaqatigiissitsinikkut atuiffimmi, ilinniartut inaata pigisaaniittunut atasut naatsorsorneqarsinnaapput. Tassunga atatillugu malittarisassanik aalajangiinissaq naatsorsuutigineqarpoq".

December 2016 Rambøll Nukissiorfimmut nalunaarusiorsimavoq ataasiakkaarlugit kiassarnermut uuttortaait pillugit. Tamanna tunngaveqarpoq aalajangiisimanermit Inatsisartut upernaakkut UPA 2016/53 malillugu aalajangerannit.

Nalunaarusiornerup inernerisimavaa, najugaqarfinni taamaallaat, ikkussuussiffigineqarsimasuni taamaattuni, uuttoortaammik ikkussisoqarsinnaasoq,

ataasiakkaarlugit kiassarnermut uuttortaatiniq atuutsitilertoqassasoq. Uani sanaartukkat nutaajunerusuukkajupput roojorinik ataatsimoorfeqartut (qitiusumik agguarneqarsimasut), akerlianillu sanaartukkat nutaanngitsut katitikkanik ruujorillit (siammakkamik agguarneqarsimasut).

Rambøll-ip nalunaarusiaani allassimavoq, inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik ataasiakkaarlugit atuisut uuttortaasersorneri inissiani qitiusumik imeqartuni- aamma kiassarnikkut agguarneqarsimasuni.

Rambøll-ip nalunaarusiaani allaqqavoq nukissiuutinut uuttortaammik ikkussineq ataaseq 4.305 kr.-inik naleqartussatut missingiunneqarsimasoq.

Sanaartukkani, ataasiakkaarlugit uuttortaaserneqarnissaannik piukkunneqanngitsuni, atuinermut naatsorsuinikkut ingerlanneqarsinnaavoq, agguaassinermi najoqqutassat ingerlanneqarnerini, soorlu inissiaqarfii tamanut atuuttut assigalugit.

b. Suliaq tamanna qaqugu naammassissava?

Akissut:

Qulaani apeqqummut 11-mut akissummi allassimanngilaq, ataasiakkaarlugit uuttortaasersorneqarnissaat. Ataasiakkaarlugit uuttortaatiniq ikkussuussineq, imminut akilersinnaasutut isigineqartup, malittarisassanik aalajangersuineri soorlu atuisup nammineq akiliuteqartarnissaanut tunngasut suliarinerini pisinnaavoq.

Oqaaseqaatini nalinginnaasuni allassimavoq:

"Atuisup akiliisarnissaata eqqunneqarnerata aamma kingunerissavaa ilinniagaqarnersiutini akigititaasut taammaatoqassappat qaffanneqartariaqassasut, tassa ilinniagaqartut taamaanngippat ullumikkumiit aningaasanik ikinnerusunik atugassaqalissammata"

12. Naalackersuisut isumaat malillugu ilinniagaqarnersiutit qaffanneqassappata, atuneq aallaavigalugu aningaasat nammineq atugassat qanoq annertutigisumik allannguuteqassappat?

Akissut:

Oqaaseqaat apeqqummi innersuussutigineqartoq, pisoq allaavigalugu isigineqassaaq, isumaliutigisanut ilaasimanngimmat malittarisassanik aalajangiiniarnermi, ilinniartup aningaasat tigorianaanagai ikilineqartussaasut. Atuisunut akiliuteqartitsineri anguniagaavoq ilinniartup atuinermi nammineq akisussaasuunissaata kajumissaarnissaat aamma tassuunakkut atuinermi aningaasartuutinut sipaartitsisinnaaneq. Taamaattumik ilinniagaqarnersiutit qaffassinnaanerannut eqqarsaatigineqarumaarpoq. Tunngaviatigulli killeqanngilaq, allannguut qanoq angitigissanersoq, ilinniagaqarnersiutip qaffatsinnissaanut.

Oqaaseqaatini nalinginnaasuni ima allassimavoq:

*"Tassunga ilanngutissaaq suliassap paasiuminaatsuunera, tassunga ilanngullugu soqatigisaqaqatigiinnik allanik qanimut suleqateqarnissamik pisariaqartitsineq, taamaattumik tulluarnepaatut nalilerneqarluni malittarisassaliorneq taanna immikkoortut suliniutigineqassasoq maannakkut siunnersuutikkuunngitsaq. **Tamanna taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat inissiaataasa kommuninut tunniunneqarnissaasa pilersaarusiorninerinut atasumik immikkut sammineqassasoq. Taamaattorli pingaartutut isigineqarluni malittarisassaliornissamut pingaarnertigut tunngaviusunut Inatsisartut isummernissaat, taamaattumik taakku siunnersuummut ilanngunneqarlutik."***

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

13. Namminersorlutik oqartussat inissiaataasa kommuninut tunniunneqarnissaannik suliamut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat ilinniartunut inissiaataannik attartuinnermut atuinnermullu akiliutinik aalajangersaaneq qanoq imminnut attuumassuteqarpat? Qulaani pineqartunut tamanna qanoq isumaqassanersoq Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq.

Akissut:

Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfik misissuinissamut suliaqartitsinissamik aallartitsisimavoq "Ininut programimik pilersaarummik". Anguniagaavoq misissuinnermit suliniut 4 "Inimut akiliut nalilersuinnermillu tikkuussineq ikiorsiissutit eqqarsaatigalugit, ineqarnermut immikkoortortaqarfiup aningaasaliiffigineqartarnerata ersarinnerusumik ingerlanneqarnissaata qulakkeernissaa.

Programimik pilersaarummut pingaaruteqarpoq pilersaarutaareersunut atortussanik eqqanaarinissaq, ataavartumillu aserfallatsaalinissaq inissianik, imminut nammattumik aningaasaliinikkut inissiat akii nammanneqarsinnaasut imaluunniit aningaasaliissuteqarnikkut. Ilimagineqarpoq, pilersaarutaareersoq, ataavartumik aserfallatsaaliineq annikinnerusumik aningaasartuutinik oqimaattorsioritsissasoq aammalu ingerlalluarnerusumik aserfallatsaaliinernik suliniuteqartitsissasoq kingumut pineqartut eqqarsaatigalugit. Sunniutaasoq imminut nammassinnaasumik inimut akiliut tassaassaaq, aningaasaliineq aserfallatsaaliinnermut ataavartuq inissianut qulakkeerneqassasoq kingumut pineqartut ilaannut. Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup uani pingaartilluinnarpaa, misissuinerit qulaani taaneqartunit misilittagarineqalersimasut siunissami akinut aalajangiinissamut atorneqarnissaat, pilersaarutaareersoq, ataavartumik aserfallatsaaliineq aningaasartuutissanut oqinnerummat ingerlalluarnerusalluni inissianik aserfallatsaaliineq, uanilu aamma ilinniartut inissiaat ilaatilluarneqarsinnaapput.

14. Ilinniartunut inissiat attartornermut inatsit atuuttoq malillugu nalimmassarneqannginnerat aamma inissianut attartortakkanut attartornermut inatsit tunngavigalugu attartorneqartunut ineqarnermut tapiissutit taamaallaat tunniunneqartarmata, attartornermut akiliut qanoq annertigigaluarpuunniit ilinniartunut inissianik attartornermi ineqarnermut tapiissutinik tunniussisoqartanngitsaq eqqortuaa?

Akissut:

Inatsisartut inatsisaanni nr. 23, 7. december 2015-imeersumi § 1-imi allaasimavoq inini attartortakkani inimut tapit pillugit, inoqutigiinnut inimut tapi tunniunneqartartoq Inatsisartut inatsisaat malillugu, attartortakkami najugalimmut, attartornermut malittarisassat atuuttut inatsimmi malillugit. Ilanngullugu inatsisartut peqqussutaanni nr. 2, 12. maj 2015-imeersumi init attartortakkat pillugit kingornalu allanngortinneqartumi allaqqavoq, inatsisartut peqqussutaanni § 3, imm. 1 nr. 3, peqqussut attartortumut atuutinningsaq, immikkut inatsimmi nalimmassaanermi imaluunniit inini, Namminersorlutik Oqartussat kommunilluunniit ilinniartut ilinniarnernanni attartortitassanngortissimasaannut.

Ilanngulluguli malugeqquneqarpoq, apeqqummi inimut tapinut allannguutaasinnaasumi oqaaseqaatit ilanngunneqassamata siunnersuummi taaneqartut misissuinerit.

Ikaarsaarnermi aalajangersakkat

Siunnersuutip § 14-ni ima allassimasoqarpoq:

§ 14. Attartornermut isumaqatigiissuteqarnermi qularnaveeqqusiissutitut akiliutissaq akilerneqassaaq, ilinniartut ineqarfianni ineqartup sillimmasiissutaatut ineqarfimmiit nuunnissaminut pisussaaffigiumaagaanut, taamaattoq tak. § 53.

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

15. § 53-imi § 14 eqqaaneqarsimanngimmat taamaattumillu 1. august 2020-imi inatsit atuutilersussaalluni ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq qulaani erseqqissarneqartoq kukkunerusoq. Qularnaveeqqusiisarnermut tunngatillugu malittarisassat taaneqartut qaqugu atuutilernissaat Naalakkersuisunut nassuiaqquneqarpoq?

Akissut:

Oqaaseqaatini § 14-imi allassimavoq aalajangiinermut allannguutinik annikitsunnguanik § 13-imi nalunaarummi atuuttumi, qularnaveeqqusinermut tunngasumiimmata. Siunnersuummut § 14-imut innersuussineq siunnersuummi § 53-imut oqaatigineqassaaq, qularnaveeqqusiinerup annertussusissaa malitseqarmat pinnaatitsissummik § 18-imut kingusinnerusukku pinissaanut, siunnersuutip oqaasertaa § 53, imm. 2 malillugu. Taamaattumik

kukkunerungilaq. Qularnaveeqqummullu akiliinermut taamaalilluni apeqqutaanani, kingorna nalimmassarneqartussamut, taamaallaalli qularnaveeqqutip annertussusaanut akiliutigineqartussamut nalimmassaatit.

Nalimmassaanerup annertussusaa qularnaveeqqummi taamaattumik oqaaseqaammi misissuinermit suliaqarnermit oqaatigineqartunit suliarineqassapput, apeqqutip nr. 8-p, qulaani taaneqartup akinera malillugu.

16. Ullumikkut namminnek ineqaraluarlutilluunniit ilinniartut inissiaanik tunineqarnissamut periarfissaqarput. Taakkua ilinniartut ilinniartut inissiaanni inigisatik 2020-imi 1. april annaasussaassavaat, tassami ikaarsaariarnermi aalajangersagaliortoqarsimanngimmat. Sooq ikaarsaariarnermi aalajangersagaliortoqarsimannginnera Naalakkersuisunut nassuiaatigeqquneqarpoq.

Akissut:

Aallaqqaasiutitut ersarissarneqassaaq, ilinniartumut malittarisassat atuuttut malillugit, ilinniartut inai pillugit maleruaqqusami § 2, imm. 1 malillugu ukioq ataasiakkaarlugu attartorneqartussatut tunniunneqarsinnaammat. Taamaattumik malittarisassat atuuttut malillugit qularnaarneqarsinnaangilaq ilinniarnermi ineqartinneqarnissaaq ilinniarneq tamakkerlugu, piumasaqaatit ilinniartut inaannut initaartinneqarnissamut allangussappata.

Inatsisitigut sunniunaa siunnersuummi § 5-imi imaassaaq, ilinniartoq, illoqarfimmi ilinniarfiusumi nammineq ineqanngitsup, ilinniartunut inissiamut pisinneqassammat, tassani ilinniartumit allamit allamik inissaqartumik najorneqartumit. Uani malugineqassaaq, ilinniartut inaanni najugalik, illoqarfimmi ilinniarfiusumi najugaqareersup, allamik aaqqiissutissamik ujartuinissaminut piffissaqassammat, siunnersuutigineqartup 1. august 2020-imi atuutsilernissaanut. Tamannali atuutissanngilaq ilinniartumut, illoqarfimmi ilinniarfigisami nammineq ineqanngitsumut, taamaattumillu ilinniartut inaanniitinneqarsinnaanissaminut neriuuteqarsinnaammat.

Naggataatigut apeqqummi isigineqassaaq kissaammut tunuliaqutaasoq nalimmassaanissamut aallarnisaanissamik asuli kinguarsaasussamut, massakkut pisumut ilanngullugu, ilinniartup allamik inissinneqarnissamik periarfissaqanngitsumut allatullu ajornartumik ilinniakkaminik taamaatitsiinnartariaqartumut. Taamaattorli maluginiaqquneqarpoq assigiimmik atugassaqartitsiniarneq aamma atuummat, anisisisinnaaneq inimik allamik pissaqarneranit ilaatigut tunngaveqarpat naammaginatartumik ilinniartut inaanni najugalimmiittumut, illoqarfimmi ilinniarfimmi allamik inissaqartumut. Tassani aamma atuupput pissutsit piffissami pisumi inigisaminut nuunnermut atatillugu.

Ilinniartut inaat pillugit 2019-imi nunap immikkoortuini pilersaarutit

“Ilinniartut inaat pillugit 2019-imi nunap immikkoortuini pilersaarutini” takuneqarsinnaavoq pilersaarusiornermut aningaasartuutit aamma nunap

immikkoortuani etape 1-imut aningaasartuutit pillugit naalackersuinikkut isumaqatigiittoqarsimasoq. Atuutsilersinneqarsimaneranut atatillugu ima allassimasoqarpoq:

"Tamatuma kingorna missingersuutitut sunniuteqanngitsumik atugassanngor-titsinissaq isummerfigineqassaaq, tamannalu pissaaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissuteqarneratigu"

17. Issuaaneq tamanna Naalackersuisunut itinerusumik nassuiaqquneqarpoq.

Akissut:

Kontomi pingaarnermi 84.40.15-imi akuersissutit suliniutinut illikartinneqarsimapput aningaasartuutissanullu etape 1-imi ilinniartut inaannik immikkut pilersaarutinut suliariumannittussarsiuussereersimanissamut ilinniartut inaannik sanaartornissamut. Taamaattumik innersuussutigineqarpoq, aningaasaliinissaq pisariaqartinneqassappat aningaasartuutit suliariumannittussarsiuussereernerup kingorna aningaasartuutigineqartussanut, immikkut tapiiffigineqarnissamut qinnuteqartoqartariaqarnissamut.

18. Ukiunut 10-nut tulliuttunut 1100-nut miss. inissaqartitsinerunissamik pisariaqartitsinermik naatsorsuuteqarsimaneq ilinniartunik avataanersunik pingaarnersuinerinnarmik tunngaveqarpa?

Akissut:

Missingiinermi suli 1.100-t missaannik siniffissanik pisariaqartitsisoqarnissaanut ukiuni qulini tulliuttuni aallaavigineqarpoq, ilinniartut ilinniakkaminnik unitsitsiinnartartut ikiliartormata, taamaalilluni, ilinnartut amerlaningorsimallutik. Taassuma saniatigut missingiunneqartoq aallaaveqarpoq amerlassutsit allattorsimaffiannit Kalaallit Nunaanni Nalunaarsuiffimmit kiisalu pitsaassutsit amerlassutsillu allattorsimasut Ilinniartut Ineqarfii pillugit allaffissornikkut Immikkoortortaqarfimmit (KAF) pineqarsimasut aallaavigalugit aamma ataaniittut ilinniartut allat ilanngullugit.

19. Siniffissanik ujartuineq eqqortoq misissorneqarsimava – ima oqaatigalugu ilinniartut namminneq illoqarfigisamini ilinniagaqartut ilanngullugit?

Akissut:

Ilinniartut inaannik nutaanik pisariaqartitsinerup annertussusaa qulaajarniarlugu 2016-imi pisariaqartitat misissorniartugit suliaqartoqarsimavoq, kingullermik 2019-imi nutarterneqartumik, siunnersortimik suleqateqarluni suliarineqarsimasumit. Misissuinerup imarivaa ilinniartut inaannik pisariaqartitsisinnaanermut naatsorsuutigineqartut ukiuni qulini tullerni aggersuni. Misissuineq amerlassutsinik allattuinermit Kalaallit Nunaata Nalunaarsuiffianeersunit aallaaveqarput aammalu amerlassutsit allattorsimaffiannit aaneqarsimallutik Ilinniartut Ineqarfii pillugit allaffissornikkut

Immikkoortorta qarfirmmit (KAF) pineqarsimasut aallaavigalugit aamma ataaniittut ilinniarfiit allat ilanngullugit.

Pisariaqartitsinermut misissuineq suliarineqarsimavoq inatsisit atuuttut aallaavigalugit, ilinniartut, nammineq illoqarfimmini atuartut tunullunneqarsimallutik taamaattumillu ilanngunneqarsimanatik. Tassunga ilaatinneqassaaq nalinginnaasumik akisussaassuseqarnermit- aamma suliassat agguataarnerinit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornini, Namminersorlutik Oqartussat nuna tamakkerlugu ilinniartunik salliutitsimmat, kommunilli nammineq innuttami soqutigisaat aallaavigimmagu.

Ilinniakkat nutaat aallartinneqarneri pissutaalluni ukiuni tulliuuttuni tallimani siniffissat 395-it pisariaqartinneqassasut nunap immikkoortuini pilersaarutini naatsorsorneqarsimavoq. Ilinniakkanut nutaanut atatillugu Ilulissani pisariaqartitsineq eqqaaneqarsimanngilaq. Taamaattoq immikkoortoq 1.2.1-imi ima allassimasoqarpoq:

*“Peqatigisaanik ilinniarnissamut periarfissanik nutaanik pilersitsisoqarnikuuvoq ukiullu tulliuuttut tallimat ingerlaneranni ilinniartitaanerit nutaat pilersaarutigineqarlutik, **pingaartumillu Ilulissani, Sisimiuni, Nuummi Qaqortumilu ilinniartut amerlanerulernissaat naatsorsuutigineqarluni siniffinni inissanik 395-inik pisariaqartitsineq ataatsimut missiliorneqarluni. Ilinniartitaanerit taakku nutaat annerusumik sivikitsumik inuussutissarsiutitigut ilinniartitaanerussapput ingerlaqqiffiusunilu inuussutissarsiutitigut ilinniartitaanerussallutik.**”*

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

20. Tabelini allagartalersuinernilu assigiinngissut tamanna Naalakkersuisunut oqaaseqarfigeqquneqarpoq.

Akissut:

Erseqqissarneqassaaq, allassimasut tabel-illu akornini imminnut naapertuutinngitsoqanngimmat. Illoqarfinni ilinniarfeqarfiusuni tamani atuarfeqartuni naatsorsuutigineqartarpoq, Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 19. maj 2010-meersoq malillugu inuussutissarsiornermik ilinniarfinni pikkorissarnernilu inuussutissarsiornermi ilinniarfiit ataanni ingerlanneqartuni, ilinniarnerit suliffissaqartitsinermut attuumassuteqartut pisariaqartinneqartullu akuerisarimmagit. Apeqqummi 21-mi akissummi allassimasumi, siunnersorti suliaqarsimavoq pisariaqartinneqartut misissuiffigalugit akuleriisillugit pitsaassutsit amerlassutsillu allattorsimasut ilinniartut Ineqarfii pillugit allaffissornikkut Immikkoortorta qarfirmmit (KAF) pineqarsimasut aallaavigalugit aamma ataaniittut ilinniarfiit allat ilanngullugit. Ilulissani Qaqortumilu ilinniarfiit paasissutissanik tunniussisimapput, nutaanik ilinniarfinnik pilersitsineri ilinniartut inissaannik qaavatigut pisariaqartitsisoqanngitsoq.

Nunap immikkoortuini pilersaarut tunngavigalugu etape 1-imi sanaartorneq piffissami 2024-p tungaanut ingerlanneqassaaq. Piffissami tassani siniffeqartunik 522-t sananeqassapput. Peqatigisaanilli aningaasanik inatsisissaq 2020-mut siunnersuutini takuneqarsinnaavoq ukiuni missingersuiffiusuni 2021-2023-imi aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut aamma ilinniartunut inissarsiortarneq allannguuteqassanngitsut (konto pingaarneq 40.90.15 *Ilinniartut inaannik attartortarneq*)

21. Ilinniartut inaanni attartortarnermut aningaasartuutitut Naalakkersuisut naatsorsuutigisaat ima paasineqassappat, qulaani taaneqartut siniffissat etape 1-imi sanaartorneqartut 2024 sioqqullugu naammassissanngitsut?

Akissut:

Tabel-imi 1.7-imi takuneqarsinnaavoq, sanaartornerup piffissami ingerlanerani etape 1-imi naatsorsuutigineqartoq marts 2024-mi naammassineqarnissaannik. Etape 1 sulii utaqqineqarmat, suliniutinik aaqqiissutissanik kiisalu tuniniaaneq, suliariumannittussarsiuussineq isumaqatigiisummillu atsioqatigiinnissap naammassineqarnissaanut Naalakkersuisoqarfik taamaattumik massakkuugallartoq akissuteqarsinnaanngikkallarpoq, qaqugu etape 1-imi immikkuutaartut sanaartorlugit naammassineqarnissaannut. Ilinniartut inaannik sanaartornissamat pilersaarut allagartaavoq uppernarsaat ingerlaavartoq, ingerlaavartumik nutarterneqartoq, aamma taamaattumik sanaartornerit inaarsarneqarnerini eqqornerusumik piffissami aggersumi sanaartornissamat pilersaarutiniikkumaartoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger